

**EENBE
ROEP
METTOE
KOMST**

NBA-BESTUURSVISIE OP BEROEP EN BEROEPSORGANISATIE

Maart 2018

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

INHOUDSOPGAVE

EEN BEROEP MET TOEKOMST.....	4
COMMENTAAR VAN LEDEN EN BELANGSTELLENDEN.....	8
WAT ALLE LEDEN VERENIGT.....	11
ONTWIKKELINGEN MET IMPACT.....	14
• MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE	
• KWALITEIT ONOMSTREDEN	
• VERNIEUWENDE KRACHT	
• LEREND BEROEP	
• STERK MERK	
BEROEPSORGANISATIE 3.0.....	28
BIJLAGE 1: HET VISIEPROCES.....	34
BIJLAGE 2: OVERZICHT CONSULTATIETREACTIES.....	36
BIJLAGE 3: SAMENVATTING CONSULTATIETREACTIES.....	38

EEN BEROEP MET TOEKOMST

EEN BEROEP MET TOEKOMST

Zijn de cijfers juist en klopt het bijhorend verhaal?

Wat is nog waar in een wereld waarin iedereen zelf zijn of haar informatie verzamelt, bewerkt en beschikbaar stelt?

Samen leven vereist dat we elkaar kunnen vertrouwen.

Accountants hebben daar hun beroep van gemaakt.

Als een accountant zegt dat de cijfers kloppen, dan is dat ook zo. De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants helpt haar leden om deze cruciale rol in de maatschappij te vervullen.

EEN MOOI BEROEP

Accountants zijn trots op hun beroep. Wij mogen al decennia een bijzondere rol vervullen in de Nederlandse economie. U kent ons wellicht als controleur van jaarrekeningen. Maar accountants adviseren ook MKB-ondernemers en ZZP-ers en verzorgen hun administratie en jaarrekeningen. Of zij werken als internal auditor of financieel deskundige in organisaties. Zowel in het bedrijfsleven als in de publieke sector. Alle accountants verrichten hun werk zorgvuldig, objectief en integer. Daar spreken zij ook hun klanten en collega's op aan. Zij waken over een kwalitatieve goede en betrouwbare financiële organisatie van bedrijven en instellingen. Zo leveren wij onze bijdrage aan het hoge welzijns- en welvaartsniveau dat in Nederland is opgebouwd. Deze rol wordt ook door en voor de samenleving van belang geacht en is daarom bij wet geregeld.

Voortzetting van deze rol is niet vanzelfsprekend. Anno 2018 staan veel zekerheden ter discussie. Dit geldt ook voor ons beroep. Onze reputatie is aangetast door een opeenstapeling van incidenten. Toezichthouders hebben ons gewezen op tekortkomingen. Er wordt steeds nadrukkelijker gevraagd hoe wij het publiek belang dienen. Er wordt nadrukkelijk meer van ons verwacht, dan wij op dit moment kunnen bieden. En tenslotte gaat onze werkwijze door digitalisering en internationalisering ingrijpend veranderen.

DE GOEDE DINGEN, GOED DOEN

De genoemde ontwikkelingen tasten de essentie van ons beroep niet aan: bijdragen aan vertrouwen. Integendeel: kritiek, verwachtingen en veranderingen bieden evenzovele nieuwe kansen voor het beroep en voor de beroepsorganisatie NBA. Dat vereist wel aanpassingen en nieuwe initiatieven om voor de Nederlandse economie en samenleving relevant te blijven. Wind en stroming kunnen wij niet veranderen, maar wel onze koers en de stand van de zeilen. Die koers concentreert zich op vijf thema's.

MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

De essentie van ons beroep is het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie. Of het nou gaat om jaarrekeningen, bedrijfsprocessen, kredietrapportages, of belastingaangiften: accountants voegen betrouwbaarheid toe. Op deze wijze dragen wij niet alleen bij aan het financiële welvaren van afzonderlijke organisaties, maar tevens aan het economische functioneren van onze samenleving. Op basis van onze deskundigheid, kennis en ervaring nemen we ook graag deel aan het maatschappelijk debat en leveren we oplossingen aan voor financieel-bestuurlijke vraagstukken. Of we maatschappelijk relevant zijn bepalen we niet zelf. Dat bepalen onze opdrachtgevers, onze klanten, het maatschappelijk verkeer of in geval van internal auditors en accountants in business: onze collega's en leidinggevendenden. In samenwerking met hen vernieuwen wij ons beroep.

- **ONOMSTREDEN KWALITEIT**

We moeten niet alleen de goede dingen doen. We moeten ook de dingen goed doen, en liefst uitstekend. Elke professional is dat aan zijn stand verplicht. Sterker nog, het werk goed kunnen én willen doen is de basis van beroepstrots: een mooi beroep uitstekend uitoefenen. Om maatschappelijk relevant te kunnen zijn moet de **kwaliteit** van onze beroepsuitoefening **onomstreden** zijn. Dat vereist een stevige verbeteragenda.

- **VERNIEUWENDE KRACHT**

De genoemde ontwikkelingen in de samenleving en de ambities op het vlak van maatschappelijke relevantie en kwaliteit vereisen een scherpe keuze voor **vernieuwing** in het beroep. Geen enkele accountant, noch accountantsafdeling of -organisatie kan dat nog alleen. Sociale- en technische innovaties in onze sector vereisen een continue samenwerking, ook met andere beroepen en organisaties.

- **LEREND BEROEP**

Vernieuwing vereist ook een **lerend beroep**: vernieuwing op individueel- en teamniveau richting een kritische en nieuwsgierige professional. Aandacht in de basisopleiding voor de nieuwste digitale technieken, voor de regiefunctie van accountants en voor gedragscomponenten zijn daarbij van belang. Maar ook blijvend leren en samen delen van best 'practices' en gemaakte fouten zijn cruciaal voor een lerend beroep.

- **STERK MERK**

Als we deze ambities waarmaken in alle rollen waarin accountants functioneren, blijft het beroep relevant en aantrekkelijk: een **sterk merk**. Voor iedereen is dan duidelijk waar accountants in de verschillende functies die zij vervullen voor staan.

Ondernemers, bedrijven en overheid doen graag een beroep op accountants en het beroep kent een gezonde aanwas van jonge professionals. De accountant is vanzelfsprekend vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer.

DRAAGVLAK EN DAADKRACHT: NBA 3.0

Deze koers heeft zowel inhoudelijk als organisatorisch gevolg voor de NBA als beroepsorganisatie. Een hoger ambitieniveau kan alleen worden gerealiseerd als de NBA haar draagvlak en daadkracht intern en extern weet te verhogen. Dat vereist intern een NBA waar alle leden zich bij thuis voelen en zich voor in willen zetten. De diversiteit aan accountantswerkzaamheden kan als basis dienen voor het pluriform inrichten van het NBA-bestuur en organisatie. Extern bouwen we de samenwerking uit met de verstrekkers en gebruikers van de informatie, en andere belanghebbenden.

Het komt er nu op aan onze visie om te zetten in concrete acties. Hiervoor werken we onze visie uit in een nieuw meerjaren beleidsplan voor de Algemene ledenvergadering van juni 2018. De maatschappelijke ontwikkelingen en de veranderingen in het beroep vereisen een nieuwe agenda en een andere organisatie: een NBA 3.0. Eén die de kracht van diversiteit combineert met eendracht op wat ons allen verenigt: een prachtig beroep, een beroep met toekomst.

**COMMENTAAR
VAN LEDEN EN
BELANGSTELLENDE**

COMMENTAAR VAN LEDEN EN BELANGSTELLENDEN

In het najaar van 2017 hebben veel leden en belangstellenden gereageerd op de NBA bestuursvisie “Een beroep met toekomst” van oktober jl. De discussies over dit document in alle afdelingen en commissies getuigen van veel betrokkenheid bij het beroep. Daarnaast kan uit de 25 schriftelijke consultatiereacties en de uitkomsten van een ledenpeiling veel vertrouwen in de toekomst worden opgemaakt. De gekozen thema’s en ambities worden in brede zin onderschreven. Verschillende reacties hebben het bestuur aanleiding geven tot het aanpassen van de tekst. Zo is explicieter aandacht besteed aan het benodigde herstel van vertrouwen in de accountant en de wijze waarop externe stakeholders bij het visieproces zijn betrokken. Daarnaast is ook meer aandacht besteed aan de internationale context waarin kantoren en cliënten opereren.

In veel reacties is aangedrongen op het per ledengroep formuleren van concreet uit te werken **operationele doelstellingen**. De tientallen suggesties hiervoor zijn inmiddels aan de themateams ter beschikking gesteld voor het op te stellen meerjaren plan 2019-2022. Zo wordt veel belang gehecht aan de uitwerking van een goede kwaliteitsnorm en de beheersing hiervan. Daarnaast wordt meer aandacht verwacht voor fraude, kennis van het businessmodel, gedrags- en cultuurverandering en duurzaamheid. Ook zullen we moeten kijken hoe professionele standaarden sneller kunnen worden aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. Verder worden suggesties gedaan voor een andere inrichting van het opleidingsmodel. Andere aandachtspunten zijn de diversiteit van medewerkers van kantoren en de door samenstellende accountants gesignaleerde concurrentie van administratiekantoren.

In diverse reacties is nadrukkelijk de vraag gesteld wat het **overkoepelend doel** is van alle accountants en of met de in de visie opgenomen **essentie van het beroep** (te weten: ‘het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie ten behoeve van besluitvorming in het economische verkeer’) voldoende recht wordt gedaan aan de pluriformiteit van het ledenbestand. In de tekst van het consultatiedocument lijkt de nadruk te liggen op het perspectief van de controlerende accountant. Het bestuur heeft in dit document daarom nog eens onderstreept dat elke accountant in zijn of haar functie betrouwbaarheid toevoegt; ook bijvoorbeeld de financieel manager die een rapportage opstelt.

Die toekomst is onlosmakelijk verbonden met de **synergie** tussen beroepsoefenaars die in verschillende functies in de keten de betrouwbaarheid van (financiële) informa-

tie bevorderen. Het **pluriforme karakter** van de NBA wordt in de reacties breed onderschreven. Mits binnen de beroepsorganisatie voldoende recht worden gedaan aan de eigenheid van accountants die in verschillende functies werkzaam zijn. In het meerjarenplan zal dan ook uitdrukkelijk aandacht worden besteed aan de uitwerking van de gekozen thema's en ambities voor de verschillende groepen accountants. Voor het NBA bestuur staat echter buiten kijf dat er veel meer is dat de verschillende leden bindt, dan wat hen onderscheidt.

In reacties wordt ook aandacht gevraagd voor de **relatie tussen titel en beroepsaanduiding**. Zo komt de vraag naar boven in hoeverre de accountantstitel verbonden is aan de gevolgde opleiding dan wel aan het beroep dat alle leden uitoefenen. Bij het uitwerken van het strategisch beleidsplan zal worden bekeken hoe het vraagstuk over de verhouding tussen titulatuur en beroepsuitoefening kan worden uitgediept. In consultatiereacties is tenslotte ook de nodige aandacht gevraagd voor de gevolgen die de visie en de uitwerking hiervan hebben op het **takenpakket en dienstenaanbod en de inrichting van de beroepsorganisatie**.

A person is skydiving, suspended by a large orange and red parachute. The person is wearing a helmet, goggles, and a harness. The background is a light green gradient. The text "WAT ALLE LEDEN VERENIGT" is overlaid in white, bold, uppercase letters. The image is framed by a white border with a large white arrow pointing right on the left side and a white arrow pointing down on the bottom side.

WAT ALLE LEDEN VERENIGT

WAT ALLE LEDEN VERENIGT

ESSENTIE VAN HET BEROEP

Wij hebben eind 2016 aan onze leden gevraagd mee te denken over de toekomst van het beroep. De zogenoemde 'Arenagroep' stelde daartoe een eerste visieverkenning op. Tijdens de brede consultatie van dit document bleek dat 'het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie ten behoeve van besluitvorming in het economische verkeer' nog altijd gezien wordt als de essentie van het accountantsberoep. Accountants spelen een rol bij een breed scala aan (financiële) vraagstukken waar hun klanten of organisaties waarbij zij werkzaam zijn tegen aan lopen. Zij vervullen een brugfunctie tussen de verstrekker van informatie en de gebruiker van die informatie in het belang van beiden. Niet voor niets verklaren sinds 2016 alle accountants in de beroepseed: "Ik ben mij ervan bewust dat ik als accountant dien te handelen in het algemeen belang (...)".

EEN PLURIFORM BEROEP

Het ontstaan van het accountantsberoep is gelegen in de controle van financiële rapportages. Het algemene belang voor de samenleving van deze activiteit was voor de wetgever in 1928 reden de verplichte controle van jaarrekeningen uit te laten voeren door accountants, met uitsluiting van andere beroepsbeoefenaars. Accountants worden echter al decennialang ook voor andere zaken gevraagd. Zij stellen in opdracht (financiële) rapportages samen, zijn bij ondernemingen en andere instellingen werkzaam als internal auditor of overheidsaccountant of vervullen een rol als financieel medewerker of manager (de 'accountants in business'). Accountants zijn in praktisch elke sector van de samenleving werkzaam, van beursgenoteerde onderneming tot mkb en van overheidsorganisatie tot semi-publieke instelling. Dat is dan ook één van de aspecten die het beroep aantrekkelijk maken.

Neem bijvoorbeeld de accountants die opereren in het MKB en veel jaarrekeningen samenstellen voor hun klanten. Zij worden gezien als vertrouwenspersoon (trusted advisor) door die ondernemers. In heel veel gevallen zijn zij het eerste aanspreekpunt om alle bedrijfsmatige zaken te bespreken en te toetsen. Maar ook op andere zaken zoals bedrijfsopvolging, de familieverhoudingen, echtscheiding, overlijden of verkoop van de onderneming. Deze accountants begeleiden hun klanten zagezegd van wieg tot graf. Dat vereist van de accountant in het MKB dat hij of zij zich steeds afvraagt of kennis, ervaring en vaardigheden toereikend zijn om de rol als vertrouwenspersoon waar te maken. In die rol voegt de accountant betrouwbaarheid toe aan de bedrijfsinformatie van zijn klant, maar ook aan de rapportages van die klant naar bijvoorbeeld de bank en andere belanghebbenden.

FUNDAMENTELE BEGINSELEN

Elk lid van de NBA past bij de uitoefening van zijn of haar beroep – van het uitvoeren van controles, het voeren van een administratie tot aan het verlenen van adviesdiensten – de eerder genoemde fundamentele beginselen toe. Een accountant handelt in al zijn of haar doen en laten, eerlijk en oprecht. Hij of zij laat zich niet in verband brengen met niet-integer handelen van anderen. Een accountant draagt daardoor bij aan een integere bedrijfsvoering en bevordert goed gedrag in de omgeving waarin hij of zij functioneert. Alleen al bijvoorbeeld de aanwezigheid van een accountant bij een kredietaanvraag door zijn of haar klant, kan het verschil maken. De bank kan een professional verwachten die deskundig, objectief en integer zijn of haar werk verricht. En zo moeten alle accountants, ongeacht de functie die zij vervullen, staan voor de gedeelde professionele waarden in het publiek belang.

ORGANISATIE VAN LEDEN

Anno 2018 heeft de NBA ruim 21.000 leden waarvan er bijna 9.000 werkzaam zijn in het openbare beroep en circa 1.500 staan ingeschreven als intern of overheidsaccountant. Het grootste ledenaandeel wordt gevormd door de meer dan 9.000 accountants in business. Ruim 80% van hen zijn werkzaam in een financiële functie bij bedrijven of organisaties of als zelfstandige. Verder hebben ruim 1.900 leden zich als ‘post-actief’ laten registreren.

IN 1962 EN 1972 werd het accountantsberoep wettelijk geregeld voor respectievelijk Registeraccountants (RA) en Accountants-Administratieconsulenten (AA). Sinds 2011 zijn alle accountants verenigd in de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants. Vanwege het maatschappelijke belang van het accountantsberoep is de NBA bij wet ingesteld als een publiekrechtelijke beroepsorganisatie. De NBA heeft als taak kwaliteitsbevordering, collectieve belangenbehartiging en zorgdragen voor de eer van stand en voor de praktijkopleiding. Dit gebeurt onder meer door het ontwikkelen van het beroep, opstellen van regelgeving, toezien op de naleving en het bijhouden van het register waarin alle accountants staan ingeschreven. De minister van Financiën ziet er op toe dat de NBA-regelgeving niet in strijd is met het algemeen belang.

De NBA kent een bestuur van dertien leden en wordt ondersteund door een bureau van ongeveer 150 medewerkers (125 fte). Al naar gelang hun dagelijkse werkzaamheden, behoren leden tot een van de drie ledengroepen van respectievelijk openbaar accountants, intern- en overheidsaccountants, of accountants in business. Daarnaast werken leden onder de vlag van de NBA samen in tientallen commissies, adviesorganen en afdelingen. Bestuur en commissies voeren overleg en werken samen met een groot aantal belangenorganisaties van ondernemers en bedrijven en met het maatschappelijk verkeer zoals brancheorganisaties, toezichthouders en overheid.

ONTWIKKELINGEN MET IMPACT

“De vergrote welvaart mag een aantrekkelijk perspectief zijn, er kan moeilijk worden verheeld dat het groeiproces grote problemen met zich mee brengt. De wereld wordt steeds complexer, steeds ingewikkelder.”

Uit: 'De accountant, morgen?', rapport van de Commissie Toekomstverkenning, september 1971, p.33

ONTWIKKELINGEN MET IMPACT

DIGITALISERING

De Commissie Toekomstverkenning van het Nederlands Instituut van Registeraccountants voorzag in 1971 al een door technologische ontwikkelingen complexer wordende samenleving, en een groeiende behoefte aan een goede informatievoorziening bij ondernemingen en andere instellingen. De complexiteit en zeker de digitale mogelijkheden zijn sindsdien exponentieel toegenomen. Boekhouding, rapportage, internal controls, fiscale aangifte, samenstellen en het controleren van de jaarrekening enzovoort; dit alles zal in steeds verder gaande mate geautomatiseerd worden. Dit betekent dat veel werkzaamheden die nu nog worden verricht door (medewerkers van) accountants grotendeels gaan verdwijnen. Wij zijn echter niet van mening dat ons beroep verdwijnt, integendeel. De digitalisering biedt volop kansen tot vernieuwing, waarover later meer.

VERTROUWEN EN MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

Met de Arenagroep signaleren wij dat het voorheen vanzelfsprekende vertrouwen in instituties zoals de accountant, gebaseerd op de formele positie in de maatschappij, is afgenomen. Wij worden steeds nadrukkelijker gevraagd ons te verantwoorden met betrekking tot onze maatschappelijke meerwaarde. Wat is onze “license to operate”?

Dit geldt ook voor organisaties in het algemeen. Zeker de grotere overheidsorganisaties en bedrijven voelen zich steeds meer gedwongen transparant te zijn over hun langetermijnstrategie en over de wijze waarop zij omgaan met duurzaamheidskwesties als milieu, mensenrechten en het tegengaan van corruptie. In het maatschappelijk verkeer wordt in toenemende mate belang gehecht aan een betrouwbare, integrale wijze van verslaglegging met inbegrip van niet-financiële informatie.

Tegelijkertijd is de samenleving complexer geworden. Sectoren raken meer en meer verweven. De continuïteit van organisaties hangt samen met bredere ontwikkelingen in sector of economie. Het aantal belanghebbenden bij een organisatie of activiteit neemt sterk toe. Evenals de systeemrisico's. Het belang van de jaarrekening als periodiek ijkpunt zal blijven bestaan. Maar in een snel evoluerende economie groeit de behoefte aan tussentijdse inzicht in hoe een organisatie ervoor staat. Daarbij wordt een vooruitziende blik verwacht die gedegen is onderbouwd.

INTERNATIONALISERING

Het speelveld verandert. Het gemak waarmee bedrijven, ook in het MKB, internationaal zaken doen is mede door de digitalisering fors toegenomen. En omgekeerd treden buitenlandse bedrijven makkelijker toe tot de Nederlandse markt, al is het maar door opening van een webwinkel. Grote accountantskantoren maken al langer deel uit van internationale netwerken. De voor bedrijven, overheid en accountants relevante regelgeving betreft steeds vaker de Nederlandse uitwerking van afspraken waarmee de regering bij de Europese Unie heeft ingestemd. De NBA zelf conformeert zich sinds 2007 aan de regels van de internationale beroepsorganisatie IFAC.

BESTAANSRECHT VERENIGINGEN

Naast de hierboven geschetste ontwikkelingen die van invloed zijn op het beroep, heeft de NBA ook te maken met ontwikkelingen die zich in brede zin bij ledenorganisaties voor doen. We zien verenigingen en beroepsorganisaties een leidende rol op zich nemen in de ontwikkeling en vernieuwing van de eigen sector. Zij doen dat niet alleen in samenspraak met de leden, maar ook met belanghebbenden. Door de externe gerichtheid van verenigingen neemt het aantal belanghebbenden toe en daarmee ook het aantal gelegenheidscoalities. Dit vereist flexibiliteit en slagvaardigheid, het vermogen om tegenstellingen te overbruggen en partijen met elkaar te verbinden. Het belang van het collectief (publiek belang, sectorbelang) prevaleert daarbij boven deelbelangen.

ONTWIKKELINGEN BIJ VERENIGINGEN

VAN VERENIGING 2.0

- Volgend aan achterban
- Beschermen van ledenbelangen
- Reactief en defensief
- Breed scala aan onderwerpen
- Handhaven en straffen
- Centrale besluitvorming

NAAR VERENIGING 3.0

- Voortrekkersrol in vernieuwing sector
- Creëren van nieuwe kansen
- Proactief, ontwikkelend en verbindend
- Focus op kernthema's
- Leren en inspireren
- Centrale en decentrale besluitvorming

(Ontleend aan I. Pouwels, www.brancheadvies.nl)

NBA 3.0: HARDE KERN, FLEXIBELE SCHIL

De contouren van een beroepsorganisatie 'nieuwe stijl' NBA 3.0 schemerden vorig jaar al door in de discussies met de leden en weerklonk ook bij de consultatie van de concept-visie. Veel leden steunen een brede definitie van het beroepsdomein van de accountant en tonen zich voorstander van een zichtbaarder maatschappelijk profiel en een steviger belangenbehartiging. Dat vereist op belangrijke onderwerpen van de NBA een meer uitgesproken stellingname als vertegenwoordiger van de gehele beroepsgroep. Eendracht maakt macht. De totstandkoming en besluitvorming van dergelijke standpunten positioneren we in het hart van de beroepsvereniging ('kerndomein').

Tegelijkertijd klonk er bij de ledenconsultatie een dringende roep om meer ruimte voor differentiatie en flexibiliteit. Er moet ruimte zijn voor de verschillen tussen accountants die werken voor grote kantoren of in het MKB, tussen openbare accountants, interne- en overheidsaccountants en accountants in business. Ook de sector waar men werkzaam is zorgt voor verschillen. Om recht te doen aan deze verscheidenheid moeten er NBA-organen zijn (gepositioneerd in 'de schil') met een eigen, nader te bepalen, mandaat. Ook is er behoefte aan een vrije ruimte waar nieuwe rollen, samenwerkingen en specialisaties kunnen ontstaan. In de laatste paragraaf gaan we nader in op de inrichting van de NBA 3.0.

MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

AMBITIES

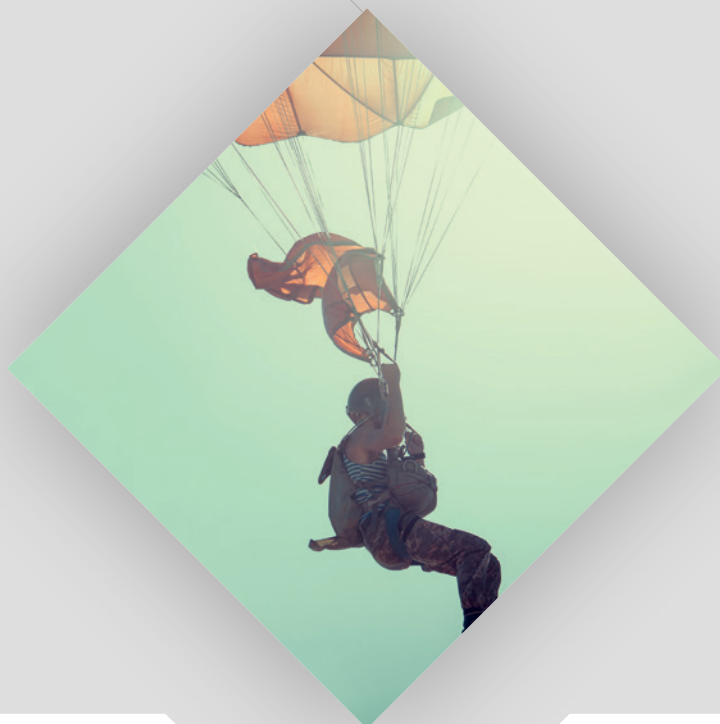
- > Wij zijn voor belanghebbenden en belangstellenden aanspreekbaar op wat alle accountants verenigt: het bevorderen van betrouwbaarheid van informatie, een integere bedrijfsvoering en goed gedrag .
- > Maatschappelijke partijen hechten veel waarde aan de bijdrage van accountants aan het publieke debat. Voor betrokkenen in dat debat is duidelijk welke rol en inbreng accountants hebben.
- > Accountants in een publieke of marktsector wisselen kennis en inzichten uit, signaleren sectorrisico's en dragen gezamenlijk bij aan de verbetering van het (financieel) bestuur en van wet- en regelgeving en aan de vermindering van de hieruit voortvloeiende administratieve lasten. Daarbij wordt actief samengewerkt met andere belanghebbenden (co-creatie).

TOELICHTING

Accountants dragen niet alleen bij aan het financiële welvaren van afzonderlijke organisaties, maar aan het gehele economische functioneren van onze maatschappij. Zij kunnen op basis van hun deskundigheid, kennis en ervaring een wezenlijke bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat over financieel-economische aangelegenheden, de verbetering van wet- en regelgeving en daaraan verbonden uitvoeringsaspecten. Binnen een sector zoals het bankwezen of de zorg zijn accountants in verschillende functies werkzaam bij vrijwel alle (branche-) organisaties. Indien zij hun kennis en inzichten delen kan dit de financieel-

administratieve kwaliteit van een sector zeer ten goede komen. Dit kan via het instellen van gezamenlijke platforms, het doen van onderzoek of het publiceren van rapporten en opinies. Accountants moeten niet schromen publiekelijk te reageren op feitelijk onjuiste berichtgeving over financieel-economische kwesties. Zeker nu systeemrisico's lijken toe te nemen door de snelheid en verwevenheid van ontwikkelingen binnen en tussen economische sectoren. Daarbij past ook een open houding in discussies die worden gevoerd over het stelsel waarin accountants zelf opereren.

Accountants vervullen verschillende, soms tegengestelde rollen, zoals die van controleur en gecontroleerde. Dit kan leiden tot verschillen van inzicht. In geval van een intern meningsverschil zal de beroepsorganisatie op zoek gaan naar het overkoepelend belang van de betrokken leden én van belanghebbende derden, en een afweging maken waarbij het publiek belang boven het deelbelang gaat. Daarbij wordt ook bepaald wat als publiek belang wordt gezien en wie zich daarover namens het beroep publiekelijk uitspreekt.

KWALITEIT ONOMSTREDEN

AMBITIES

- > Bij belanghebbenden is de kwaliteit van accountants onomstreden.
- > Accountants houden rekening met de gerechtvaardigde verwachtingen van alle belanghebbenden en leggen hierover verantwoording af.
- > Accountantskantoren gaan samenwerken aan kwaliteit.

TOELICHTING

Het accountantsberoep heeft enkel bestaansrecht als wij verwachtingen weten waar te maken. De maatschappij heeft hoge verwachtingen van het functioneren van accountants in algemene zin en meer in het bijzonder ten aanzien van het samenstellen en controleren van financiële rapportages. Een hogere kwaliteit en de daarbij passende kwaliteitsbeheersing zijn essentieel voor de toekomst van het beroep. Daartoe bepalen we een concrete kwaliteitsdoelstelling. We bespreken met de belanghebbenden de relevantie van onze beroepsnormen en betrekken hen bij de ontwikkeling ervan.

Onze leden dienen het publieke belang met het toevoegen van zekerheid aan informatie, waardoor deze betrouwbaar is. Dit betekent dat zij op integere wijze rekening moeten houden met de belangen van alle belanghebbenden van een organisatie. Dit kunnen eigenaren, investeerders, leveranciers en financiers zijn, maar ook aandeelhouders, werknemers, klanten of de belastingbetalers. Het samenstellen en de controle van financiële rapportages van organisaties door accountants is immers ook van belang voor belanghebbenden die anderszins niet bij machte zijn een betrouwbare verantwoording af te dwingen.

Verwacht wordt dat accountants vanuit het oogpunt van alle belanghebbenden bepalen welke informatie van materieel belang is en dat zij verantwoording afleggen over hun werk. Dit kan door het in de controleverklaring of op andere wijze benadrukken van zaken die voor belanghebbenden van belang worden geacht en die anders onderbelicht zouden blijven.

De kwaliteit van werkzaamheden hangt niet alleen af van de kwaliteit van individuele accountants, maar ook van de organisatie waarbinnen zij werkzaam zijn. Het zijn de kwaliteitsproblemen binnen de (grote) kantoren die het meest in de belangstelling staan en waar de hele sector op wordt aangesproken. Belangrijke uitgangspunten zijn dat de sector haar krachten moet bundelen en dat het gezamenlijk belang boven deelbelangen gaat. Om de gewenste kwaliteit te kunnen leveren vragen we kantoren om samen aan kwaliteitsverbetering te gaan werken en om de tekenend accountant voldoende in staat te stellen om een kwalitatief goede controle of samenstelopdracht uit te voeren. Dat betekent dat we oplossingen moeten vinden voor de potentiële spanning tussen kantoren onderling en tussen het kantoorbelang (de accountant als ondernemer) en de accountant als individuele beroepsbeoefenaar.

Ook de zichtbaarheid en toetsbaarheid van kwaliteit roept vragen op. Openbare en interne accountants zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun rapportages. Zij worden hierop aangesproken door het toezicht op de uitvoering van hun werkzaamheden. Een vergelijkbare toetsbare kwaliteitsnorm bestaat (nog) niet voor accountants die werkzaam zijn in andere functies. Dit terwijl achter elke tekort schietende openbare accountant sprake kan zijn van een eveneens tekort schietende accountant in de rol van CFO, overheidsaccountant of anderszins. De vraag is of voor hen de reeds vereiste toepassing van de vijf fundamentele beginselen uit de VGBA volstaat. Dit betekent dat we zullen gaan kijken welke mogelijkheden er zijn voor de ontwikkeling van kwaliteitsstandaarden en naderhand toetsing voor accountants in andere functies.

VERNIEUWENDE KRACHT

AMBITIES

- > Het accountantsberoep anticipeert op ingrijpende veranderingen en ontwikkelt producten met een toegevoegde waarde voor klanten en voor het maatschappelijk verkeer.
- > Accountants verschaffen op continue basis assurance bij financiële en niet-financiële informatie en zetten hiervoor vanuit een regierol de benodigde expertise in.
- > Accountants zetten de nieuwste digitale technieken in voor het efficiënter uitvoeren van de eigen werkzaamheden.

TOELICHTING

Door digitale technieken kunnen accountants in business hun data-analyses en rapportages verdiepen en uitbreiden. Accountants in het mkb ontwerpen en vullen dashboards voor hun klanten gebaseerd op (bijna) real-time informatie. De interne audit en de externe accountantscontrole kan worden versterkt. Fraudesignalen en andere factoren die van invloed zijn op de continuïteit van een organisatie komen op efficiënte wijze in het vizier.

De genoemde ontwikkelingen doen zeker geen afbreuk aan wat alle accountants verenigt: het bevorderen van betrouwbaarheid van informatie, een integere bedrijfsvoering en goed gedrag. De toenemende toegankelijkheid van informatie en de relatieve vanzelfsprekendheid die uitgaat van digitale technologie, werkt blind vertrouwen in de hand. Dat informatie op geautomatiseerde wijze tot stand komt, wil echter niet zeggen dat die per definitie betrouwbaar is. In de geautomatiseerde gegevensverwerking wordt bijvoorbeeld steeds meer gebruik gemaakt van voor de buitenwereld ondoorgrondelijke algoritmes (beslisregels). Het leidt tot meer behoefte aan zekerheid bij de inrichting van informatieprocessen: wat gebeurt er “onder de motorkap”? Afgezien hiervan: menselijke gedrag, met al zijn schaduwzijden, blijft ook in de toekomst onze aandacht vergen.

Het is voor het beroep zaak te investeren in data-analyse ter versterking van de controle en financiële analyse. Wij willen bijtijds weten hoe om te gaan met andere vergaande ontwikkelingen zoals blockchain en kunstmatige intelligentie. Het is meer dan de moeite waard te onderzoeken welke rol accountants kunnen spelen bij de validatie van algoritmes. In hoeverre kunnen accountants betrouwbaarheid toevoegen aan gerobotiseerde en geautomatiseerde informatiestromen?

Accountants innoveren om invulling te kunnen geven aan een betrouwbare informatievoorziening. Eén die verder reikt dan de jaarcijfers en die op continue basis plaatsvindt. Om de betrouwbaarheid van niet-financiële informatie te verhogen zullen wij aanzetten tot het gebruik van meetbare parameters.

Het belang van de regiefunctie van de controlerende accountant neemt hiermee toe en vereist samenwerking met andere specialisten. Om nieuwe digitale technieken te kunnen toepassen en om zekerheid te kunnen verschaffen bij het gebruik hiervan door anderen, is het essentieel dat accountants beschikken over voldoende IT-kennis. Een controleleider moet met verstand van zaken de regie kunnen voeren.

Accountantskantoren, maar ook andere organisaties waar accountants werken, investeren veel geld in sociale- en technische innovaties, zoals (financiële) data-analyse. Deze worden ingezet ter versterking van analyses, controles, rapportage en advies. Het snel uitwisselen van kennis hieromtrent is een versnellende factor in de implementatie. Deze kennisdeling zou idealiter sectorbreed moeten plaatsvinden. Het commerciële belang kan kantoren en organisaties er echter van weerhouden de opgebouwde kennis te delen. Enerzijds is dit begrijpelijk gezien de soms forse investeringen die er (internationaal) mee gemoeid zijn. Anderzijds mag het private belang geen rem vormen op de ontwikkeling van het beroep als geheel. Wij roepen onze leden, kantoren en derde belanghebbenden op om meer kennis te delen en innovatieve projecten gezamenlijk op te zetten.

LEREND BEROEP

AMBITIES

- > Accountants volgen een basisopleiding die inspeelt op de nieuwste digitale technieken en andere innovaties.
- > In de opleiding is aandacht voor de regiefunctie van accountants en voor gedragscomponenten.
- > Accountants blijven hun hele loopbaan leren om in hun eigen functie gebruik te kunnen maken van innovaties.
- > Accountants onderkennen en delen 'best practices' én gemaakte fouten met elkaar om daarvan te leren.

TOELICHTING

IT behoort inmiddels tot de basis van onze werkzaamheden en moet een kerncompetentie zijn van elke accountant. Hieraan moet in de basisopleiding voldoende aandacht worden besteed. Accountants moeten er in algemene zin voor waken dat hun kennis en vaardigheden toereikend zijn voor de functies die zij waar dan ook vervullen.

In de opleiding, maar ook tijdens het daarop volgende loopbaantraject, zal meer aandacht moeten komen voor de regiefunctie en de interdisciplinaire samenwerking waar accountants in de praktijk steeds meer mee te maken krijgen. Het ligt in de rede dat accountants meer kennis opdoen over 'soft skills'.

De meer routinematige werkzaamheden van de assistent-accountant verdwijnen door de toepassing van steeds meer digitale technieken. Hierdoor wordt veel basale kennis niet meer in de praktijk opgedaan. Deze kennislacune moet op een andere wijze worden ingevuld.

Accountantskantoren hebben procedures ingericht om fouten te voorkomen. Maar fouten zullen gemaakt blijven worden. Daar kunnen we van leren. Anderzijds weerhoudt de mogelijke bestraffing van fouten accountants ervan om open te zijn en de gemaakte fouten met directe collega's of met anderen buiten het eigen kantoor te delen. Dit betekent dat we met elkaar een goede balans moeten vinden tussen leren en handhaven.

Wij vragen accountantskantoren een cultuur te creëren waarin open over gemaakte fouten en de daaruit volgende maatregelen wordt gesproken. Opdat iedereen in staat wordt gesteld hiervan te leren en om elkaar te helpen het beter te doen. Maar vanzelfsprekend moet ook getoetst worden om de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden te meten. Als de uitvoering niet aan de kwaliteitseisen voldoet is de verantwoordelijke accountant hierop aanspreekbaar en aanvaardt hij of zij de consequenties in de vorm van passende interne of externe maatregelen.

STERK MERK

AMBITIES

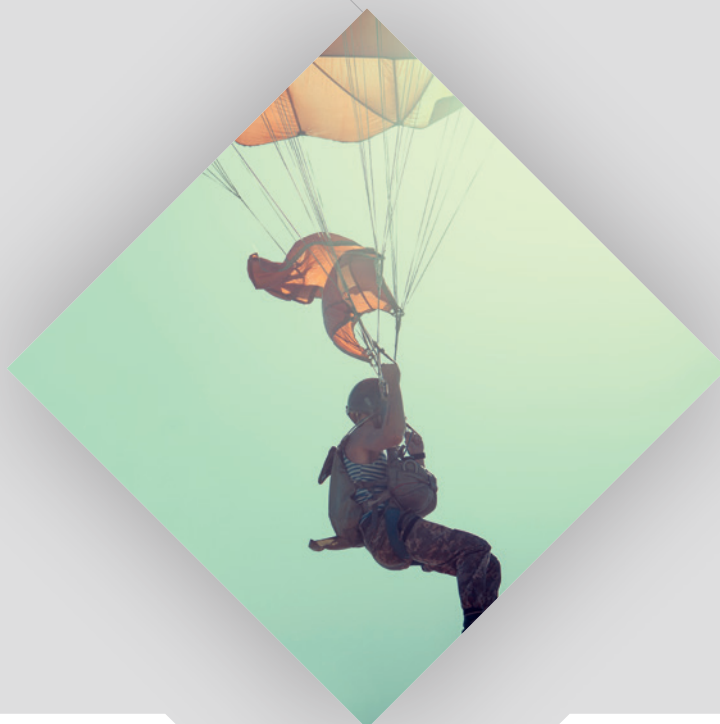
- > Voor iedereen is duidelijk waar accountants in de verschillende functies die zij vervullen voor staan.
- > Ondernemers, bedrijven en overheid doen graag een beroep op accountants.
- > Het beroep kent een gezonde aanwas van accountants.
- > De accountant is vanzelfsprekend vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer.

TOELICHTING

De accountantstitel komt aan ieder lid toe die het bevorderen van de betrouwbaarheid van (financiële) informatie onderschrijft en handelt naar onze fundamentele beginselen.

De sector heeft belang bij een accountantstitel met een krachtige en onbetwiste reputatie.

Accountant is een beroepstitel waarmee in de praktijk de meest uiteenlopende functies in de maatschappij worden vervuld. Voor de buitenwereld moet duidelijk zijn waar accountants voor staan en wat van hen mag worden verwacht. Het inschakelen van een accountant voor de jaarrekeningcontrole wordt bij veel organisaties ervaren als een verplichting. We moeten streven naar een situatie waarin men altijd bewust ervoor kiest om een accountant in te schakelen, juist vanwege de toegevoegde waarde die schuilt in de deskundigheid en de kernwaarden van het beroep. Dit komt ook de aantrekkelijkheid van het beroep voor jonge mensen ten goede.

BEROEPSORGANISATIE 3.0

BEROEPSORGANISATIE 3.0

De agenda van de beroepsorganisatie behoort naadloos aan te sluiten op de nieuwe thema's en ambities van het beroep. Dit betekent dat de NBA gaat veranderen. Dat betreft niet alleen een wijziging van de strategische agenda van de beroepsorganisatie, maar ook een verandering van de bestuurlijke organisatie en de rol die ze inneemt in het beroepsveld en in de samenleving. De inrichting en werkwijze van het bureau wordt dienstbaar gemaakt aan de tot stand gekomen wijzigingen.

DE NBA-AGENDA

Daar waar de huidige agenda vooral gericht is op uitvoering van wettelijke taken, zal de toekomstige agenda zich onderscheiden door een hoger ambitieniveau. De lat ten aanzien van publiek belang, kwaliteit en innovatie zal hoger gelegd worden, en het realiseren van ambities zal in de plaats komen van inspanningsverplichtingen. De volgende ambities zullen dan ook uitgangspunt zijn voor de centrale NBA-agenda:

- Intrinsieke motivatie bij onze leden om het publiek belang te dienen;
- er mag geen maatschappelijke twijfel bestaan aan de intenties van het beroep noch aan de bereidheid van het beroep om deel te nemen aan het publieke debat
- Onomstreden kwaliteit van het beroep;
- op afzienbare termijn zal de kwaliteit van het beroep aantoonbaar op orde moeten zijn
- Aanjagen van innovatie en ontwikkeling;
- het actief zoeken en bevorderen van initiatieven met potentiële impact voor de beroepsontwikkeling
- Lerende attitude als drijfveer voor beroepsontwikkeling;
- kennis delen wordt door professionals als vanzelfsprekend ervaren en actief ingezet als katalysator van beroepsontwikkeling
- Accountantstitel als sterk merk.
- het vergroten van de reputatie en de aantrekkingskracht van het beroep

DE NBA-ORGANISATIE

Een hoger ambitieniveau kan alleen worden gerealiseerd met een organisatie die zeer efficiënt gebruik maakt van de middelen die tot haar beschikking staan. Dat betekent niet alleen een optimale inzet van eigen middelen, maar vooral ook het realiseren van synergetische voordelen door samenwerking, allianties en co-creatie. Dit brengt een andere rolopvatting met zich mee. Tegelijkertijd moet de bestuurlijke- en bureauorganisatie ook flexibeler worden en meer slagkracht verkrijgen.

EEN ANDERE ROLOPVATTING

Onze ambities, gekoppeld aan ingrijpende technologische en maatschappelijke ontwikkelingen, vereisen tevens een andere rolopvatting voor de beroepsorganisatie. De klassieke rol van een organisatie die volgend is aan de behoeften van de verschillende ledengroepen en reactief ten aanzien van de maatschappelijke vraag, volstaat niet meer. De aandacht en energie die momenteel wordt besteed aan het afstemmen van interne belangen en aan uitvoeringstaken gaan wij wijden aan ontwikkeling en vernieuwing. Daarbij past een andere rolopvatting: minder conserverend, meer innoverend. Dus: minder aandacht voor het beschermen van bestaande (deel)belangen en meer aandacht voor het publieke belang en het ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden. Deze verandering vereist tevens een bestuurlijke focus op het beperkte aantal strategische kernthema's (zie agenda). Het koppelen van resultaten aan de kernthema's vereist tevens een meer integrale benadering. Zo worden bijvoorbeeld kwaliteitsdoelstellingen alleen succesvol gerealiseerd als alle instrumenten (beroepsontwikkeling, regelgeving, educatie, communicatie, toetsing, handhaving) integraal en in onderlinge samenhang worden ingezet. Om de innovatie in de sector te bevorderen zullen we het initiatief nemen voor een innovatie-netwerk waarin leden en kantoren met wetenschap, klanten en maatschappelijk verkeer projecten sponsoren.

VERENIGEN VAN BELANGEN

Het tanend gezag van instituties en de snel wijzigende maatschappelijke verhoudingen verlangen een andere invulling van de taak 'collectieve belangenbehartiging'. Beroepsbelangen, zeker als ze worden gedreven door private motieven, zijn niet per definitie dienstbaar aan het publieke belang. Tegelijkertijd vereist het complexe belangenveld een grotere ontvankelijkheid voor de belangen van zeer diverse partijen, en de bereidheid tot het aangaan van coalities of andere vormen van samenwerking (coproductie, co-creatie, allianties). De beperking van de eigen middelen vergroot daarbij de noodzaak tot het samenwerken met derden.

Dit alles vergt een andere opstelling van de beroepsorganisatie. Een opstelling die meer dan voorheen zichtbaar gericht is op het maatschappelijk belang en het verbinden van partijen - binnen en buiten het beroep - die dat belang dienen. Hierbij moet de internationale context waarin kantoren en cliënten opereren niet uit het oog worden verloren. Het vereist ook het besef van leden dat het gemeenschappelijk belang van het beroep belangrijker is dan het individuele belang van het kantoor of de individuele beroepsoefenaar.

VAN

- Uitleggen wat we doen
- Overleg met belanghebbenden
- Van eigen competenties uitgaan
- Kennis beheren

NAAR

- Relevantie voor belanghebbenden aantonen
- Co-creatie met belanghebbenden
- Gezamenlijk belang opzoeken en organiseren
- Kennis delen

EEN PLURIFORME ORGANISATIE

Een belangrijke voorwaarde bij dit alles is dat de beroepsorganisatie meer ruimte biedt voor pluriformiteit en de voordelen hiervan ten volle benut. De diverse samenstelling van de beroepsgroep herbergt een bibliotheek aan kennis en ervaring. Accountants zijn immers werkzaam op posities in of bij bedrijven en publieke organisaties waar zij 'in de keuken' werken of mogen kijken.

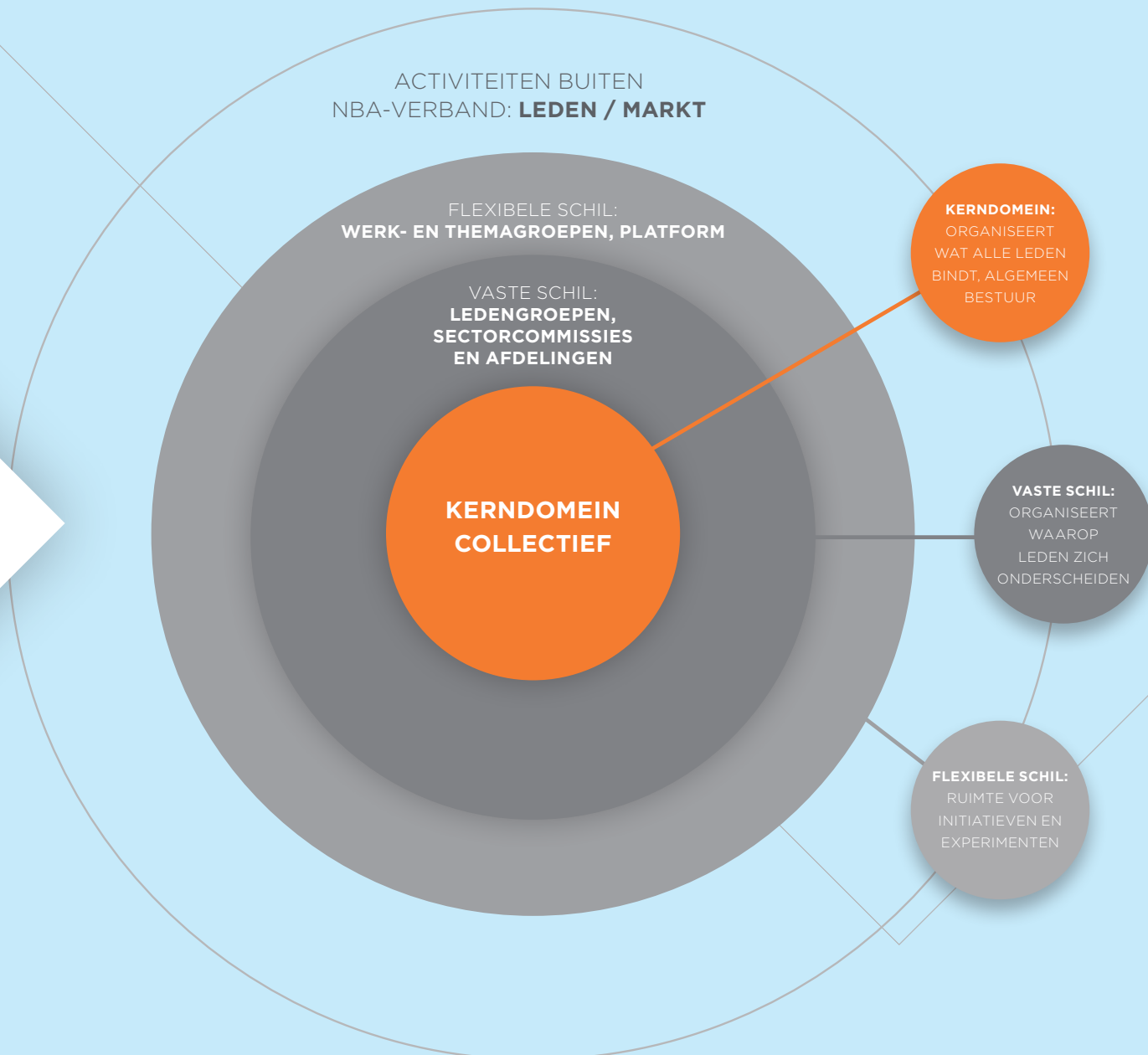
Complexe maatschappelijke vraagstukken vereisen een benadering waarbij de verschillende schakels van de verantwoordingsketen zijn betrokken. De inbreng van beroepsbeoefenaren met verschillende posities en perspectieven, die tegelijkertijd opereren vanuit een gemeenschappelijk vakinhoudelijk en ethisch kader, kan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken in hoge mate faciliteren.

Ook het verschil in marktomstandigheden en de ondernemers-, loopbaan- en beroepsperspectieven van leden vragen om een brede scope van de beroepsorganisatie. In een wereld die snel en ingrijpend verandert kunnen specifieke producten en functies op accountantsgebied verdwijnen of juist ontstaan. Een brede oriëntatie maakt het gemakkelijker om kennis hierover te delen en erop te anticiperen. Daarbij moet aansluiting worden gezocht bij de in internationaal verband gevoerde discussies over de ontwikkeling van het beroep in brede zin.

De beschreven ambities en het bijbehorende profiel van een nieuwe beroepsorganisatie vereisen een organisatie die een krachtige basis biedt voor het gemeenschappelijke element, maar tegelijkertijd ruimte biedt aan hetgeen de leden van elkaar

onderscheidt. De organisatie wint daarmee aan flexibiliteit. Daar waar de huidige organisatie een 'verknoping' laat zien van de vele functies en activiteiten van de beroepsorganisatie, met het bestuur als coördinerend en controlerend centrum, zal een toekomstige organisatie meer ruimte bieden aan te onderscheiden groepen.

De hierboven omschreven ambitie en gemeenschappelijke beleidsagenda worden ontwikkeld en bestuurd vanuit het kerndomein. Beleid en activiteiten in specifieke functies of op deelgebieden worden ontwikkeld in de vaste- of flexibele schil.

De wijze waarop de domeinen zich tot elkaar verhouden – toetsend, faciliterend, elkaar voedend – is onderwerp van nadere discussie en uitwerking. Uitgangspunt is wel dat de centrale thema's richting gevend zijn voor alle activiteiten van de NBA, met andere woorden: de door NBA-gelededingen ondernomen activiteiten kunnen zeer divers van aard zijn, maar mogen niet conflicteren met het gemeenschappelijke kader.

De benodigde snelheid en flexibiliteit vereisen ook een heroverweging van bestaande besturingsprincipes. Zo zal voor het algemeen bestuur het afspiegelingsprincipe moeten plaatsmaken voor professionaliteit en bestuurlijke slagkracht. Ook diversiteit, alsmede het opnemen van externen bij de samenstelling van de bestuurlijke gremia, behoren vanzelfsprekend overwogen te worden.

BIJLAGE 1: HET VISIEPROCES

HET VISIEPROCES

Najaar 2016 besluit de NBA te starten met het ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen visie. Doel is om beter richting te geven aan veranderingen en uitdagingen die op de beroepsgroep afkomen.

Kort voor de kerst 2016 brengt de NBA als startschot voor de visiediscussie het inspiratiedocument 'Een beroep met Toekomst' uit. Opgesteld door de Arenagroep, een groep van ongeveer twintig 'koplopers en frisdenkers' van binnen en buiten het accountantsberoep. Een open uitnodiging aan alle leden van de beroepsgroep en belangstellenden om mee te denken over de toekomst van het beroep.

Vanaf begin 2017 vinden vervolgens ruim 30 verbredende en inventariserende sessies met ledengroepen, commissies, afdelingen en themabijeenkomsten plaats. De achterban wordt over de volle breedte gevraagd mee te doen de dialoog, uitgaande van het inspiratiedocument van de Arenagroep.

In juli 2017 start fase 2, waarin een tweetal themagroepen dieper ingaat op de thema's 'Beroep 3.0' en 'Beroepsorganisatie 3.0'. Dit levert input op voor de bestuursvisie op de toekomst. De bestuursvisie wordt eind september 2017 besproken in een bijeenkomst met vertegenwoordigers van externe stakeholders en vervolgens in oktober in het publieke debat gebracht. Dat betekent dat het visiedocument op de site van de NBA gepubliceerd wordt en dat er onder andere wederom in een tour langs afdelingen en commissies over de inhoud van het visiedocument gediscussieerd kan worden.

Fase 2 eindigt in december 2017, als het visiedocument met de leden wordt besproken op de ALV. Vervolgens start vanaf januari 2018 fase 3. Hierbij gaat het om verankering van de visie in strategie en beleid. In deze laatste fase werken we op basis van het definitieve visiedocument een meerjaren beleidsplan uit, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de ALV van juni 2018.

BIJLAGE 2: OVERZICHT CONSULTATIEREACTIES

WIJZE VAN INDIENEN**AFZENDER**

1	E-mail	Leo Straathof
2	Reactie op accountant.nl	Martin Dees (vaktechnisch-strategisch specialist bij de Algemene Rekenkamer), Peter Eimers (hoogleraar auditing VU/ partner publieke sector PWC), Peter Verheij (wethouder Alblasserdam/ vice-voorzitter VNG-commissie Financiën)
3	E-mail	Kees Jongszoon
4	Terugkoppeling NBA gremia	Raad voor Toezicht
5	E-mail	Wim Nusselder
6	E-mail	Prof. Hans Gortemaker RA
7	E-mail	San Croonenberg
8	Terugkoppeling NBA gremia	Sectorcommissie Banken (SCB)
9	Terugkoppeling NBA gremia	Sectorcommissie Verzekeringsmaatschap- pijen en Pensioenfondsen (SVP)
10	Terugkoppeling NBA gremia	Signaleringsraad
11	Terugkoppeling NBA gremia	Ledengroep accountants in business (LAIB)
12	Terugkoppeling NBA gremia	Commissie MKB
13	Terugkoppeling NBA gremia	Raad voor de Praktijkopleidingen (RPO)
14	E-mail	Grant Thornton
15	Terugkoppeling NBA gremia	Afdeling Oost
16	Terugkoppeling NBA gremia	Ledengroep Intern en Overheidsaccountants (LIO)
17	E-mail	Autoriteit Financiële Markten (AFM)
18	E-mail	PWC
19	Terugkoppeling NBA gremia	NBA Young Profs
20	Terugkoppeling NBA gremia	Ledengroep Openbaar Accountants (LOA)
21	E-mail	Adrie Kerkvliet (plv. directeur Auditdienst Rijk)
22	Terugkoppeling NBA gremia	Sectorcommissie Assetmanagement (SAM)
23	Terugkoppeling NBA gremia	Commissie GRC
24	Terugkoppeling NBA gremia	Adviescollege Beroepsreglementering (ACB)
25	E-mail	Drs. J.A.P. Bosman RA

BIJLAGE 3: SAMENVATTING CONSULTATIEREACTIES

ALGEMEEN

THEMA'S EN AMBITIES BREED GEDRAGEN

De bestuursvisie wordt ervaren als een leesbaar stuk met een positieve insteek en de gekozen thema's en ambities voor respectievelijk het beroep en de beroepsorganisatie worden breed gedragen. Alleen Wim Nusselder stelt vraagtekens bij de juistheid van de in de visie beschreven thema's en ambities, omdat deze zouden afleiden van een breder perspectief. Volgens hem moet het NBA-bestuur vooral de juiste vragen willen stellen en geen 'enig juiste' aanpak willen vinden of antwoorden willen opleggen, omdat het de vragen zijn waaromheen de beroepsgroep zich kan verenigen en niet de antwoorden of standaard procedure. Hij benadrukt dat het wegens de toenemende complexiteit en venijnige problemen beter is te focussen op vertrouwen dan op beheersing.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Meerdere respondenten benadrukken dat het aankomt op het uitwerken van de visie naar concrete acties en naar de verschillende rollen die accountants vervullen. Vanuit de GRC Commissie wordt erop gewezen dat het risico van teleurstelling bij stakeholders groot is, wanneer ambities worden geformuleerd zonder dat voldoende is nagedacht over de te volgen strategie om deze te behalen en zonder dat er operationele doelstellingen zijn geformuleerd. Volgens PWC draagt een uitwerking van de thema's per ledengroep naar concrete invulling en betekenis bij aan helderheid naar zowel leden als de maatschappelijke stakeholders. Afdeling Oost pleit voor duidelijke en meetbare doelen. LIO geeft aan de thema's en ambities te gaan uitwerken voor de eigen leden. De Commissie MKB denkt graag mee over de operationele doelstellingen voor alle in het MKB segment uitgevoerde werkzaamheden. De LOA verwacht in de verdere uitwerking op sommige punten een meer 'scherpe' schrijfstijl om elkaar wat meer uit te dagen. Het ACB legt de focus op kwaliteit en op innovatie en neemt dan ook graag een voortrekkersrol bij de invulling van de visie op die onderwerpen.

HET BREDE BEROEP

Volgens de LAIB mist de visie bij aanvang een overkoepelend doel of motto en lijkt deze vooral voor de openbare (controlerende) accountant geschreven te zijn. Ook in Afdeling Oost leeft het gevoel dat de visie vooral geschreven is uit de assurance gedachte. De LOA mist men name de rol van de MKB-accountant. De Commissie MKB merkt daarentegen op dat de keuze voor het brede beroep een groot stempel heeft gedrukt op de visie en stelt vraagtekens bij deze keuze. LIO pleit voor een allesomvattende ambitie (mission statement), bijvoorbeeld: "Het leveren van een betekenisvolle bijdrage aan de maatschappij door middel van assurance, controle en advies".

HERSTEL VAN VERTROUWEN

De GRC Commissie mist expliciete aandacht voor het herstel van vertrouwen in de accountant. Ook Afdeling Oost mist in de visie een verbinding tussen 'betrouwbaarheid' en het begrip 'vertrouwen'. Volgens Adrie Kerkvliet lijkt met het niet expliciet benoemen van de vertrouwenskwestie de belangrijkste ontwikkeling onderbelicht en ontbreekt het in de visie aan werkelijk uitdagende thema's. Hierbij denkt hij aan de problematiek van de onafhankelijkheid (in wezen én in schijn) in relatie tot marktordening, verdienmodellen en partnermodellen en de houdbaarheid van het beginsel "vertrouwelijkheid" in relatie tot de beoogde openheid naar het maatschappelijk verkeer. Volgens de SAM vergt een herstel van vertrouwen een lange adem met vooral veel samenwerking en inspelen op maatschappelijke behoeften.

INTERNATIONALE CONTEXT

Hans Gortemaker, SCB en LAIB geven aan dat in de visie nog te weinig aandacht wordt besteed aan de internationale context waarin kantoren en hun cliënten opereren. Kees Jongszoon vraagt zich bijvoorbeeld af hoe het staat met de geldigheid van de titel RA in een land als de Verenigde Staten. De LOA wenst meer duidelijkheid over de eigen invloed van de beroepsorganisatie op het buitenland als ook in het mogelijk incorporeren van nuttige thematiek of organisatiestructuren van buitenlandse zusterorganisaties.

OVERIGE OPMERKINGEN

LIO en de NBA Young Profs missen een toelichting op de betrokkenheid van externe stakeholders bij het visieproces. LOA wijst in dit verband op de importantie van meningen ‘van buiten naar binnen’ voor het beroep en de NBA. Martin Dees, Peter Eimers en Peter Verheij pleiten voor meer aandacht voor de publieke sector vanuit de gedachte dat accountants en publieke organisaties natuurlijke partners-in-public-interest zijn. Van de Raad van Toezicht hadden ook het streven naar een level playing field in de wereld van toezicht op het beroep in Nederland en de toekomst van de accountantstitel hun weerslag moeten vinden in het visiedocument. De RPO meent dat de opleiding en onderzoek te weinig aandacht krijgen in het visiedocument.

ESSENTIE VAN HET BEROEP

PLURIFORMITEIT LEDENBESTAND

Door meerdere respondenten worden kanttekeningen geplaatst bij de in de visie opgenomen essentie van het beroep: 'het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie ten behoeve van besluitvorming in het economische verkeer'. Volgens PWC en LIO wordt met deze omschrijving onvoldoende recht gedaan aan de pluriformiteit van het ledenbestand, omdat veel accountants andere werkzaamheden vervullen. Ook San Croonenberg voert aan dat de geformuleerde essentie van het beroep alleen van toepassing is voor een beperkt aantal openbaar accountants die zich bezighouden met het certificeren van verantwoordingen. Zij stelt voor te spreken over "bijdragen aan de totstandkoming van betrouwbare informatie en/of verantwoordingen en het toevoegen van betrouwbaarheid".

OVERIGE OPMERKINGEN

Volgens de NBA Young Profs moet meer worden benadrukt dat naast het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie het gehouden zijn aan de fundamentele beginselen uit de VGBA zorgt voor verbinding binnen het beroep. De RPO vraagt zich af of de kern van het beroep is het toevoegen van betrouwbaarheid of het toevoegen van zekerheid aan voor besluitvorming in het economische verkeer (relevante) informatie. Volgens LIO zijn behalve betrouwbaarheid ook relevantie en tijdigheid belangrijke kwaliteitsaspecten van informatie. Volgens Hans Gortemaker is economisch verkeer te eng geformuleerd, als je bijvoorbeeld denkt aan informatie omtrent duurzaamheid of KPI's in een verslag van een ziekenhuis. Hierbij verwijst hij naar het gedachtengoed van integrated reporting waarin financieel en niet-financieel samenkomen.

MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

PUBLIEK BELANG VOOROP

De Signaleringsraad vindt het een goede keuze om de maatschappelijke relevantie voorop te zetten. De AFM benadrukt dat wettelijke controles dienen te worden verricht in het publiek belang en niet te worden gecompromitteerd door inherente prikkels zoals commerciële of eigen belangen. Volgens Afdeling Oost komt de bijdrage aan het algemeen belang en het publiek debat er voor de MKB-praktijk op neer dat de accountant rekening houdt met alle stakeholders zoals de bank en de fiscus en dat de melding inzake Wwft wordt nageleefd. Gewezen wordt op het kennis nemen van het grootboek als de klant zelfstandig boek.

BELANG VAN KENNIS DELEN

Volgens de GRC Commissie verwacht het maatschappelijk verkeer dat accountants hun kennis niet beperken tot jaarrekening en IFRS, maar ook andere relevante kennis opdoen en delen met interne toezichthouders en de buitenwereld. Volgens LAIB kunnen door het uitwisselen van kennis van leden in een specifieke sector eerder knelpunten naar voren worden gebracht bij regelgevers en toezichthouders. De SAM oppert dat de NBA samen met DUFAS, AFM en DNB thema's en onderwerpen zou kunnen bespreken die relevant zijn in de assetmanagement sector. Volgens de NBA Young Profs kan het uitwisselen van kennis ook ieders eigen rol versterken, zowel in de interne en externe controle, als ook in de rol van de gecontroleerde.

PROACTIEVE EN FACILITERENDE HOUDING

De SCB pleit voor een meer proactieve houding waar het gaat om uitleg van het vakgebied, deelname aan het debat over maatschappelijke vraagstukken en het slim en effectief participeren in internationale samenwerkingsverbanden met invloed op nieuwe regelgeving. Volgens Martin Dees, Peter Eimers en Peter Verheij moeten accountants zich vooral ook krachtig uitspreken als publieke organisaties niet in control zijn. Grant Thornton vindt dat de NBA als standardsetter het mogelijk moet maken om, in overleg met belangengroepen, een diverse mate van zekerheid te verschaffen bij verschillende vormen van financiële en niet-financiële informatie.

KWALITEIT ONOMSTREDEN

BELANG VAN GOEDE KWALITEITSNORM EN BEHEERSING

Respondenten hechten erg aan het thema kwaliteit. Volgens Afdeling Oost moet hierop de focus liggen en Leo Straathof merkt op dat de realisatie van het thema maatschappelijke relevantie vooral afhangt van de beleving, door het maatschappelijk verkeer, van de kwaliteit van de werkzaamheden. De AFM hoort graag op welke wijze de NBA concreet invulling denkt te gaan geven aan een hogere kwaliteit en daarbij passende kwaliteitsbeheersing. De SCB geeft aan dat het vertrouwen alleen kan terugkeren als de NBA, kantoren en individuele accountants met vereende krachten en met een duidelijke focus op kwaliteit naar stakeholders te werk gaan. Volgens de SAM zijn ook bij de kleine kantoren forse kwaliteitsverbeteringen te behalen. Leo Straathof en ook Dees, Eimers en Verheij benadrukken het belang van het in overleg met alle belanghebbenden komen tot een goede definitie van kwaliteit. Volgens PWC moet duidelijk zijn welke kwaliteit wordt verwacht, of het accountantsberoep deze kan leveren en welke rol de NBA daarin speelt. Grant Thornton vindt dat de NBA als standardsetter de norm voor een goede controlekwaliteit dient vast te stellen en deze rol niet moet overlaten aan de AFM. Volgens de SCB is zichtbaar zijn en resultaten boeken waar het uiteindelijk om draait.

FOCUS OP CONTROLERENDE ACCOUNTANTS

De AFM spoort de NBA aan om zich met haar kwaliteitsdoelstelling voornamelijk te richten op de accountantscontrole. De GRC Commissie merkt op dat het herstel van vertrouwen juist vanuit de controlerende accountants zou moeten komen. Volgens de LAIB noopt het herstel van vertrouwen tot meer nadruk op de onafhankelijkheid van de accountant in zijn werkomgeving. Volgens Afdeling Oost moet bij regelgeving een onderscheid worden gemaakt tussen de controlerende en de samenstellende accountants en zouden (toetsings)regels voor OOB-kantoren strenger moeten zijn. Volgens Adrie Kerkvliet wordt in de visie over het hoofd gezien dat de overheidsaccountant zich net als de interne accountant te houden heeft aan de complete set regels van de NBA, inclusief ViO en COS.

KWALITEIT BINNEN DE KETEN

De SVP benadrukt dat kwaliteit meer vanuit de diversiteit in de beroepsgroep (externe accountants, interne auditor en accountants in business) beschouwd moet worden en meer in gezamenlijkheid en in samenhang moet worden opgetrokken. De Commissie MKB benadrukt dat het voldoen aan kwaliteitsnormen en de toetsing hierop voor het hele beroep zouden moeten gelden. LAIB merkt vanuit de ketengedachte op dat diverse soorten accountants zicht hebben op de kwaliteit van elkaars werk. Zo hebben accountants in business zicht op de kwaliteit van de controle en is er vanuit de controle zicht op de kwaliteit van het werk van accountants in business. Volgens de NBA Young Profs leidt het binnen de keten werken aan kwaliteitsverbetering tot een veel hoger kwaliteitsniveau van informatie dan wanneer een groep hier alleen aan werkt.

VERNIEUWENDE KRACHT

AANDACHT VOOR GEDRAGS- EN CULTUURVERANDERING EN DUURZAAMHEID

De NBA Young Profs benadrukken dat innoveren meer in het DNA van de accountant moet komen te zitten en dat samenwerking binnen de beroepsgroep essentieel is. Om innovatie te bevorderen en meer een positie in te nemen in het maatschappelijke debat zou volgens de SCB ook meer aandacht moeten uitgaan naar gedrags- en cultuurverandering. De SVP wijst erop dat accountants in business, interne auditors en externe accountants bij verzekeraars en pensioenfondsen steeds meer te maken krijgen met beleid en verantwoordingen over duurzaamheid. Tijdig en met de juiste technieken inspelen op duurzaamheidsvraagstukken zou daarom meer prioriteit moeten krijgen. Volgens de RPO moet voor duurzaamheid en NFI worden aangehaakt bij de sustainable development goals van de VN. Volgens J.A.P. Bosman moeten er voor controlerende accountants trainingen volgen in het voor hen onzekere gebied van de toekomstgerichte niet-financiële informatie.

OVERIGE OPMERKINGEN

De AFM meent dat innovatie accountantsorganisaties kan helpen om efficiënter en effectiever wettelijke controles te verrichten in het publiek belang. Volgens de SAM zouden grote en kleinere kantoren meer moeten samenwerken om bijvoorbeeld assetmanagement-tools te ontwikkelen die effectiever controles mogelijk moeten maken. Volgens de RPO vergt aandacht voor innovatie meer (wetenschappelijk) onderzoek. Grant Thornton vindt dat de NBA nieuwe ontwikkelingen op de voet moet volgen en de controlestandaarden hierop proactief moet aanpassen. Leo Straathof pleit voor meer aandacht voor fraude in de jaarrekeningcontrole en voor kennis van klanten en hun business model. Martin Dees, Peter Eimers en Peter Verheij pleiten in dit verband voor het goed doorgronden van de business van de publieke (deel)sector, omdat deze wezenlijk anders is dan die van het bedrijfsleven. Volgens Afdeling Oost levert de controlepraktijk te weinig toegevoegde waarde voor de meeste klanten en gaat het om klantkennis en het verschaffen van inzicht in de echte bedrijfsrisico's.

LEREND BEROEP

INRICHTING VAN DE OPLEIDING

De NBA Young Profs pleiten voor een basisopleiding met één opleidingstitel gevolgd door verschillende specialisaties vergelijkbaar met het opleidingsmodel bij artsen. Hierdoor zouden nieuwe ontwikkelingen sneller kunnen worden omgezet naar een opleidingsprogramma. Volgens Leo Straathof, Kees Jongszoon en Hans Gortemaker zou meer aandacht moeten worden besteed aan ICT en de toepassing van nieuwe technieken. Volgens de NBA Young Profs is ethiek naast IT en regiefunctie een belangrijke kerncompetentie die nog duidelijker mag worden ingebed in de opleiding. Volgens Hans Gortemaker moet de integratie van theorie- en praktijkopleiding nu echt gestalte krijgen. Volgens de SCB moet veel aandacht uitgaan naar opleiding, bijscholing en permanente educatie en samenwerking met bijvoorbeeld de NOREA. Kees Jongszoon vraagt aandacht voor de zwaarte van de opleiding en een gezondere combinatie van werkdruk en studie.

BIJSCHOLING EN KENNISOPBOUWCULTUUR

LAIB vraagt aandacht voor het belang van een voortdurende bijscholingsbehoefte mede met het oog op mogelijke herintreders in de controlepraktijk. Afdeling Oost pleit voor de organisatie en vastlegging van een kennisopbouwcultuur. Een kenniscentrum zou kunnen helpen een handige reactie op incidenten te geven. Leo Straathof benadrukt het belang van oorzakenanalyses met betrekking tot fouten en het belang van het beroepsbreed acteren op hieruit opgemaakte patronen. Volgens SAM is het belangrijk dat de Big 9 hun kennis delen door gezamenlijk te werken aan 'route cause analyses'. LAIB suggereert het uitrollen van initiatieven zoals de DilemmApp en de moresprudentiesessies bij andere leden-groepen, zodat accountants met elkaar kunnen discussiëren over dilemma's waar zij tegenaan lopen.

STERK MERK

CONTROLEFUNCTIE BEELDBEPALEND

De RPO vraagt zich af of het hierbij gaat om het merk “accountant” of om de titels AA en RA en of het hier vooral gaat om verbetering van de reputatie van de controlerende accountant. Volgens Afdeling Oost is de controlefunctie beeldbepalend voor het accountantsmerk en hebben MKB-accountants last van de slechte publiciteit van de Big 4. Afdeling Oost wijst op de concurrentie van administratiekantoren en vraagt om het creëren van meer publiciteit voor de MKB-accountant. Kees Jongszoon wijst op het belang van het bij de grotere kantoren aan boord krijgen van een representatiever aandeel van medewerkers met een allochtone achtergrond. De RPO mist een visie op diversiteit en gelijkheid m/v.

AANTREKKELIJKHEID VAN HET BEROEP

De LOA vraagt om separate aandacht voor het vergroten van de aantrekkelijkheid van het beroep. Volgens LAIB is de aantrekkelijkheid van het beroep mede gelegen in de diverse carrièremogelijkheden die de opleiding en de werkervaring bieden buiten de controlepraktijk. LAIB pleit in dit verband voor een opleiding voor herintreders in het openbaar beroep. Leo Straafhof adviseert om een omgeving met meer lucht te creëren voor iedereen die in het accountantsberoep werkzaam is. Hiervoor zou overleg moet plaatsvinden tussen opleidingsinstituten, de CEA, de kantoren, de NBA, de AFM en de overheid over onder meer het oprekken van de grenzen waarboven jaarrekeningcontroles verplicht zijn, overeenstemming over de inhoud van een voldoende auditkwaliteit en een adequate “training-on-the-job”.

POSITIEVE EN PROACTIEVE COMMUNICATIE

Volgens Leo Straathof en Afdeling Oost moeten accountants helder en onderbouwd blijven uitleggen wat ze wel en niet kunnen realiseren en moet ook helder en snel worden gecommuniceerd als er iets niet goed is gegaan. Afdeling Oost pleit hierbij voor de introductie van een 'pers accountant' en het in de media laten horen van meer positieve verhalen. LAIB wijst erop dat een (pro-)actieve communicatie over de geleverde kwaliteiten en onderzoeken ter versterking van de beroepsgroep in de breedte het beroep sterker op de kaart zouden zetten. San Croonenberg merkt op dat in het licht van ontwikkelingen van IT en niet-financiële informatie accountants niet meer als enige eindverantwoordelijk kunnen zijn voor de toegevoegde betrouwbaarheid. De beroepsgroep zou daarom moeten nadenken over hoe ze die verantwoordelijkheid deelt met andere deskundigheden en hoe dit aan het publiek duidelijk te maken. Martin Dees, Peter Eimers en Peter Verheij roepen op tot een bijzondere trouw en toewijding van accountants aan de publieke sector.

PLURIFORMITEIT

ONDERSCHIED TUSSEN OPENBAAR, INTERN EN OVERHEIDSACCOUNTANTS EN DE REST

Terwijl de erkenning van de pluriformiteit binnen de NBA breed lijkt te worden gedragen, stellen respondenten ook de verschillen tussen ledengroepen uitdrukkelijk aan de orde. Hans Gortemaker geeft aan dat wet- en regelgeving zich steeds meer richt op de assuranceverschaffing en (natuurlijk) advies en dat het daarom wenselijk is een duidelijk onderscheid te maken tussen openbaar, intern en overheidsaccountants en anderzijds titeldragers die een andere functie uitoefenen. In dit verband zou ook moeten worden nagedacht over opleidingstitel versus beroepsaanduiding. Ook J.A.P. Bosman onderscheidt twee hoofdgroepen: controlerende accountants bestaande uit 'public accountants' en interne/overheidsaccountants enerzijds en accountants in business anderzijds. Naar zijn gevoel streeft de eerste groep naar het mijden van een oordeel over toekomstgerichte informatie en is voor een accountants in business de meningsvorming over de toekomst in de opleiding en praktijk een hoofdpunt. Volgens Adrie Kerkvliet moet worden erkend dat accountants in business zich niet of veel minder bezighouden met de essentie van het beroep en liggen de werkelijke problemen waarmee het accountantsberoep thans te maken heeft niet op hun werkterrein.

OPLEIDINGSTITEL VERSUS BEROEPSTITEL

PWC merkt op dat de NBA zich heeft ontwikkeld van een vereniging van leden met een gemeenschappelijk beroep naar een vereniging van leden met een gemeenschappelijke opleiding. Volgens PWC zijn uitsluitend het openbaar beroep en de beroepsuitoefening van interne accountant als 'accountantsberoep' te onderscheiden. Ook de RPO merkt op dat opgeleid zijn als accountant niet hetzelfde is als accountant zijn en dat de opleidingstitels niet staan voor het vak dat wordt uitgeoefend. Volgens PWC vormen opleiding en titel een meer logische verbinding tussen leden dan het beroep dat wordt uitgeoefend. Afdeling Oost pleit voor het in stand houden van de titel accountant voor de verschillende groepen. Een deelnemer in Afdeling Oost vraagt zich af of er nog toekomst is voor zijn positie van AA zonder certificering.

EEN GEZAMENLIJK DOEL?

Volgens de GRC Commissie moet de verbinding tussen alle accountants komen vanuit één gezamenlijk doel, maar is het lastig om een doel te vinden dat opgaat voor alle accountants. Volgens de LAIB is in de gekozen ambities weinig aandacht voor de ketengedachte en de vernieuwde kracht uit de marktsector van waaruit de accountants in business hun ervaringen zouden kunnen overdragen aan bijvoorbeeld MKB-kantoren. De SCB ziet de accountants in business in ieder geval als een belangrijke baken voor discussie over vraagstukken betreffende governance, beheersing bedrijfsvoering en controleerbaarheid van rapportages.

BEROEPSORGANISATIE

INRICHTING BEROEPSORGANISATIE KOMT LATER

PWC verwacht eerst een analyse van de toekomstige functie van de NBA op basis van een nader uitgewerkte toekomstbestendige missie alvorens de inrichting van de beroepsorganisatie daarop aan te passen. Ook de NBA Young Profs roepen op om vanuit de visie op het beroep en de essentie van het beroep een nieuwe beroepsorganisatie te schetsen onafhankelijk van de bestaande kaders. De visie op de beroepsorganisatie zou in een los document moeten worden beschreven en moeten worden meegenomen in de uitwerking van de ambities.

ORGANISATIESTRUCTUUR ALS KERNPROBLEEM

De GRC Commissie stelt vast dat als verschillende groepen binnen de NBA een andere strategie en doel voor ogen hebben, dit om verschillende structuren vraagt en dat dit raakt aan het kernprobleem van de NBA. Ook de LOA wijst erop dat het bij elkaar houden van de verschillende geledingen flinke eisen stelt aan de organisatiestructuur en dat dit tot complexe besluitvorming kan leiden. Grant Thornton pleit voor een afspiegeling van de diverse belangenorganisaties in de structuur van de NBA. Adrie Kerkvliet vraagt zich af of het mogelijk is om met een voldoende scherpe focus de belangen van alle geledingen van de beroepsorganisatie te dienen. J.A.P. Bosman vindt dat de NBA alleen uit controlerende accountants zou moeten bestaan. Tegelijkertijd pleit hij voor de NBA als koepelorganisatie met drie verschillend deelorganisaties voor respectievelijk 'public accountants', interne/overheidsaccountants en accountants in business.

HEROVERWEGING TAKENPAKKET EN DIENSTENAANBOD

LAIB pleit uitdrukkelijk voor een heroverweging van het takenpakket en dienstenaanbod vanuit de NBA naar leden en maatschappij om de ambities voor het beroep te kunnen waarmaken. Volgens Afdeling Oost zou de NBA meer een serviceorganisatie voor MKB-leden moeten zijn en bestaat bij kleinere kantoren meer behoefte aan coaching dan aan toetsing. Volgens PWC worden taken die, als het gaat om openbare accountants, meer en meer bij anderen, zoals de AFM, belegd en vraagt dit om een nieuwe missie van de NBA. Voor PWC staat het borgen van het vertrouwen van het maatschappelijk verkeer in de publieke kerntaak van de openbare accountant voorop. De NBA zou zich verder moeten ontwikkelen van een passieve belangenbehartiger (van binnen naar buiten) naar een actievere variant waarbij stakeholder management meer centraal staat.

OVERIGE OPMERKINGEN

Wat LAIB betreft zouden tot het kerndomein de taken zoals genoemd in de wet behoren. In de visie van LAIB horen in de vaste schil een beperkt aantal organen die een bestuur vereisen zoals ledengroepen en moeten in de flexibele schil veel lossere verbanden worden opgenomen. Hierbij moet duidelijk zijn welke activiteiten dan wel producten worden verwacht. Grant Thornton pleit voor een afspiegeling van de diverse belangenorganisaties in de structuur van de NBA. Grant Thornton suggereert naar analogie van de Raad voor de Jaarverslaggeving een pluriform overlegorgaan met vertegenwoordigers van respectievelijk openbaar accountants, eventueel uitgesplitst naar OOB versus niet OOB kantoor, verschaffers en gebruikers. De Signaleringsraad ziet perspectief in een meer intensieve samenwerking met het NBA bestuur bij het nauwlettend volgen van ontwikkelingen in de samenleving en de effecten daarvan voor het accountantsberoep.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl